

DECLARACIÓ INSTITUCIONAL QUE PRESENTA EL GRUP MUNICIPAL D'ESQUERRA REPUBLICANA A MATARÓ PER GARANTIR LA SEGURETAT, LA FIABILITAT I LA DIGNITAT DEL SERVEI DE RODALIES I DE LA MOBILITAT PÚBLICA AL MARESME

La xarxa de Rodalies de Catalunya, i en particular la línia R1 a l'altura del Maresme, constitueix un servei públic essencial per a milers de veïns i veïnes del municipi de Mataró, que cada dia es desplacen per motius laborals, educatius, sanitaris i socials.

Els greus incidents produïts els darrers dies, incloent descarrilaments, suspensió total del servei, manca d'informació a la ciutadania i, tràgicament, la pèrdua d'una vida humana, han posat de manifest una realitat que fa anys que denuncien els ajuntaments, els usuaris i les institucions del territori: la històrica desinversió estructural, la manca de manteniment i la insuficient planificació de la infraestructura ferroviària gestionada per ADIF.

Aquesta situació té un impacte especialment greu al Maresme, una comarca densament poblada, amb una forta dependència del transport públic, amb colls d'ampolla estructurals a la xarxa ferroviària (com trams de via única i manca de redundàncies) i amb alternatives de mobilitat clarament insuficients quan el servei ferroviari falla.

Al municipi de Mataró, aquestes incidències afecten directament la vida quotidiana de la ciutadania, dificulten l'accés a la feina, als estudis i als serveis bàsics, i generen una sensació d'inseguretat, desinformació i desprotecció que no és acceptable en un servei públic essencial. La reiteració d'incidències no només genera molèsties, sinó que posa en risc la seguretat de les persones, perjudica l'activitat econòmica i vulnera el dret a una mobilitat pública digna, fiable i segura.

La reiteració d'incidències greus a la xarxa de Rodalies, culminades recentment amb accidents amb víctimes, posa de manifest no només una manca d'inversió estructural, sinó sobretot un model de gestió fallit, allunyat del territori i incapaç de garantir la seguretat, la fiabilitat i la dignitat d'un servei públic essencial. A això s'hi suma una gestió negligent de les emergències, amb una manca absoluta d'informació a els usuaris i d'alternatives de transport adequades.

En aquest context, el traspàs efectiu de Rodalies a Catalunya, i en particular de la línia R1 —eix vertebrador del Maresme—, esdevé una necessitat urgent i inajornable. No es tracta únicament de disposar de més recursos econòmics, sinó de poder decidir, planificar i gestionar des del territori, amb criteris de proximitat, transparència i responsabilitat pública.

El Maresme, com a comarca especialment afectada per la precarietat del servei ferroviari, no pot continuar patint les conseqüències d'una infraestructura infrafinançada i d'una gestió centralitzada que no dona resposta a les necessitats reals de la ciutadania.

Més enllà del servei ferroviari, i en bona part com a conseqüència directa del seu mal funcionament, cal destacar que el transport públic per carretera tampoc ofereix una alternativa real ni segura. El servei d'autobusos interurbans que connecta Mataró amb

altres municipis i amb Barcelona presenta deficiències estructurals que agreugen encara més la situació de mobilitat de la ciutadania.

Els autobusos són, en molts casos, vehicles antics i poc adaptats a les necessitats actuals. Les freqüències són insuficients, especialment en hores punta, i hi ha zones de la ciutat que continuen desateses o amb una cobertura clarament deficient. Aquesta manca de servei provoca saturacions habituals: en diverses expedicions s'acumulen passatgers drets, i fins i tot s'han detectat situacions amb persones assegudes a les escales d'accés o de baixada, un fet absolutament inadmissible que suposa un risc inassumible per a la seguretat de tothom.

Aquesta realitat evidencia que, quan Rodalies falla, la ciutadania no disposa d'un sistema alternatiu capaç d'absorbir la demanda ni de garantir unes condicions mínimes de seguretat, confort i dignitat.

El transport públic no és ni pot ser un luxe: és un servei essencial per a la població treballadora, per a les empreses i per al conjunt del territori. La situació actual, tant en el servei ferroviari com en el servei d'autobusos, és insostenible i exigeix una resposta immediata i estructural.

Per tots aquests motius, aquest Ajuntament considera imprescindible passar de la gestió reactiva de les incidències a una resposta estructural, coordinada i amb inversions reals, que garanteixi la seguretat de la infraestructura, la fiabilitat del servei i una informació clara a la ciutadania.

Atès tot l'exposat, el Grup Municipal d'Esquerra Republicana proposa els següents acords:

PRIMER. Manifestar la profunda preocupació de l'Ajuntament de Mataró davant la situació de manca de seguretat, fiabilitat i qualitat del servei de Rodalies, especialment arran dels greus incidents ocorreguts recentment a la xarxa ferroviària de Catalunya. Alhora cal expressar el més profund condol per les víctimes dels darrers accidents ferroviaris, així com desitjar una ràpida recuperació de les persones ferides.

SEGON. Instar el Ministeri de Transports i Mobilitat Sostenible i ADIF a realitzar una auditoria urgent, exhaustiva i pública de l'estat de la infraestructura ferroviària al Maresme i establir un calendari clar, verificable i públic de manteniment, inversió i millora de la línia R1 i de les infraestructures associades.

TERCER. Reclamar que Rodalies sigui tractada com el que és: un servei públic essencial, amb estàndards de seguretat, fiabilitat i qualitat equiparables als de qualsevol altra infraestructura crítica del país.

QUART. Exigir la millora immediata dels mecanismes d'informació i de les mesures de transport alternatives en situacions d'incidència greu, garantint una comunicació clara, anticipada i coordinada entre administracions i operadors.

CINQUÈ. Instar la Generalitat de Catalunya a reforçar de manera estructural el transport públic alternatiu per carretera al Maresme, especialment en situacions d'afectació ferroviària, i a corregir les greus mancances actuals del servei d'autobusos interurbans. Igualment, exigir a l'Estat la compensació econòmica pertinent, atès que aquestes mesures són conseqüència directa del deficient servei de Rodalies.

SISÈ. Instar el Govern de la Generalitat de Catalunya i el Govern de l'Estat a accelerar amb la màxima celeritat el traspàs efectiu del servei de Rodalies, i en particular de la línia R1, a la nova empresa mixta de Rodalies de Catalunya, garantint que aquest traspàs inclogui:

- a. La gestió directa del servei.
- b. La planificació operativa i de manteniment.
- c. La capacitat d'inversió i decisió sobre infraestructures.
- d. Mecanismes de control i rendició de comptes necessaris per assegurar un servei segur, fiable i digne per a la ciutadania.

SETÈ. Instar la Generalitat a impulsar i formalitzar un Acord Nacional del Ferrocarril com a compromís de país (institucions, operador i gestor d'infraestructures, món local, sindicats i persones usuàries), amb prioritats, calendari, transparència i rendició de comptes, i amb un capítol específic d'intermodalitat que estableixi protocols d'activació de mobilitat alternativa (serveis substitutoris per carretera i reforços interurbans, inclosa la xarxa exprés.cat) davant interrupcions greus

VUITÈ. Demanar un protocol d'interlocució estable Adif–Ajuntaments, amb un canal directe i traçable perquè els municipis puguin comunicar incidències i riscos detectats (murs, arbres, drenatges, afectacions per pluges, etc.) i perquè Adif respongui amb terminis clars d'inspecció i actuació. Aquesta interlocució no ha de traslladar la responsabilitat als Ajuntaments, sinó garantir una resposta executiva per part d'Adif.

NOVÈ. Exigir transparència: publicació periòdica de dades de manteniment i incidències (punts crítics, actuacions previstes i executades, afectacions i mesures correctores) i millora dels canals d'informació a l'usuari en episodis d'emergència

DESÈ. Traslladar aquest acord al Ministeri de Transports i Mobilitat Sostenible, a ADIF, al Departament de Territori de la Generalitat de Catalunya, al Parlament de Catalunya i als ajuntaments de la comarca del Maresme, a l'operadora del servei (Renfe) i a les entitats i plataformes d'usuaris del territori.

22 de gener del 2026

Grup Municipal d'Esquerra Republicana